

የኢትዮጵያ የምርጫ ቅርጫ፡ አይን ያወጣ የቅጥፈት የይስሙላ ምርጫ ፣

February 18, 2015 - አጠቃላይ

ከፕሮጌሞች አለማየሁ ገብረማርያም

ትርጉም በነጻነት ለሀገሪ

እ.ኤ.አ በግንቦት 2015 ይካሄዳል እየተባለ ሌት ከቀን ስለሚደሰኩርለት የኢትዮጵያ የቅጥፈት የይስሙላ የታዕይታ ምርጫ የሚያውቀው እና ግንዛቤው ያለው ማን ነው?

ይህንን ትችት በምጽፍበት በአሁኑ ጊዜ የካቲት አጋማሽ ሆኗል። ሆኖም ግን ምንጊዜም ቢሆን የህዳር ወርን አስታውሳለሁ።

(በህዳር ነበር መለስ ዜናዊ ሰላማዊ ወገኖችን በጥይት ያስፈጀው።)

በአሁኑ ጊዜ ጥቂት የኢትዮጵያ ጓደኞቼ ተስፋ በቆረጠ የሀዘን ስሜት ድባብ ውስጥ ሆነው እመለከታለሁ። ይህንን አስደማሚ ሁኔታ በምመለከትበት ጊዜ "ለምንም ነገር የማይውል ከንቱ የታዕይታ ስራ" የሚሉት የሸክሰፒር የግጥም ስንኞች በአዕምሮዬ ጓዳ ውስጥ ብልጭ አሉብኝ። እንዲህ ይላሉ፡

ከቶ ለምድን ነው፣ ምንድን ነው ጉዳዩ፣

- ተጨፍጋሪ ፊቶች ጎልተው የሚታዩ?
- ውርጭ በላዩ ላይ ፍጹም ያጠላበት፣
- ማዕበል የናጠው ውርዘት የበዛበት፣
- በጥቁር ደመና የተሸፈነበት የተጀባነበት፣
- እኮ ምን ሆኖ ነው ያ መከረኛ ፊት፣

ጠቁሮ ከስሎ እምናይ በወርሃ የካቲት?

የየካቲት ፊቶች ፍጹም ስሜታዊነት በተሞላባቸው ልቦች ውስጥ ሆነው ይታያሉ። ጨለምተኝነትን በተላበሰ መልኩ እንዲህ የሚሉ ጥያቄዎችን ይተየቁኛል። ስለ"ምርጫው" ይህንን ወይም ያንን ታውቃለህ? እንዴት! "ምርጫ"? ድንቁም ምርጫ! የምን ምርጫ? አስቲ ድገምልኝ! ጥያቄው አንዳልገባው አዳምጣለሁ። በእርግጥ እ.ኤ.አ ግንቦት 24/2015 ይካሄዳል ተብሎ ህዝባዊ ወያኔ ሀርነት ትግራይ (ህወሀት) እየተባለ በሚጠራው የወርባላው የዘራፊ ቡድን ስብስብ ቀጠሮ ስለተያዘለት የይስሙላ ምርጫ ጥያቄ አንደሆነ አውቃለሁ።

ህወሀት የወያኔው የወርባላ እና የዘራፊ ስብስብ ቡድን የሰማያዊ (Blue Party)፣ አንድነት ለዴሞክራሲ እና ለፍትህ (Unity for Democracy and Justice/UDJ) እና የዓረና ትግራይ ለሉዓላዊነት (Arena Tigray for Sovereignty) ፓርቲዎች አመራሮችን እና አባላትን እስር ቤቶች አገረው በማሰቃየት ላይ እንዳሉ አውቃለሁን? የወያኔው የወርባላ እና የዘራፊ ስብስብ ቡድን ፖሊሶችን በሰላማዊ መንገድ ተቃውሟቸውን ለመግለጽ የወጡ ወገኖችን ጭንቅላት በቆመጥ እየበረቀቁ እና እጅ አግሮቻቸውን እየሰበሩ አካለ ጎደሉ እያደረጓቸው መሆናቸውን አውቃለሁን? የወያኔው የወርባላ እና የዘራፊ ቡድን ስብስብ የዞን 9 ጦማሪያንን የችሎት ቀጠሮዎች ለበርካታ ጊዜያት በማስተላለፍ እያጉላሉ ሰብአዊ መብቶቻቸውን በመደፍጠጥ በንጹህን ዜጎች ላይ ወንጀልን እየሰሩ መሆናቸውን አውቃለሁን? የወያኔው የወርባላ እና የዘራፊ ቡድን ስብስብ በየዕለቱ የሰብአዊ መብት ተሟጋቾችን እና በእርሱ ላይ ገንቢ የሆነ ትችትን የሚያቀርቡትን ሰላማዊ ዜጎች እያሰረ መሆኑን አውቃለሁን?

እ.ኤ.አ በ 2010 ተካሄደ እንደተባለው የይስሙላ የቅርጫ ምርጫ ሁሉ እ.ኤ.አ በግንቦት 2015 ለሚካሄደው ሀገር አቀፍ የይስሙላ የቅርጫ ምርጫ የመራጮች ድምጽ ዘረፋ ከዩናይትድ ስቴትስ፣ ከአውሮፓ ህብረት፣ ከዩናይትድ ኪንግደም፣ ከዓለም ባንክ፣ ከዓለም አቀፉ የገንዘብ ድርጅት ለወያኔው የወርባላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ የሚሰጠው ድጋፍ ምን ምን እንደሚሆን ለማወቅ እችላለሁን? የወያኔው የወርባላ ዘራፊ ቡድን ስብስብ በእራሱ አገዛዝ፣ በምርጫው ወይም ደግሞ ምርጫው ላይኖር ይችላል በሚል ስጋት ያልተጠበቀ የፖለቲካ ምስቅልቅል ሁኔታ ሊፈጠር ይችላል በማለት በፍርሀት ቆፈን ውስጥ ተወሽቆ ሊገኝ ይችላልን? ከደንቆሮዎች ህሊና ቢሶች ይህ የሚጠበቅ ጉዳይ ነው። ታዲያ ይህ ካልሆነማ በማህበራዊ መገናኛዎች በመጠቀም

መረጃን እና እውቀትን የሚያስተላልፉ ጠማሪያንን በጅምላ እያፈሱ ወደ እስር ቤት ማጋዘን ምን አመጣው?)

በመጭው ግንቦት ይካሄዳል እየተባለ ስለሚደሰኩርለት የይስሙላ የቅርጫ ምርጫ ፕሬዚዳንት አባማ የሚያውቁትን ያህል እኔም አውቃለሁን? (ደህና! የአባማ ቀደምት የነበሩት ፕሬዚዳንት ሀሪ ትሩማን “የዜጎቹን ተቃውሞ ጸጥ ረጭ ለማድረግ የሚጥር

መንግስት ሁሉ ለሁሉም ዜጎች የሽብር ምንጭ ነው“ የሚለውን ብሂል ፕሬዚዳንት አባማ በውል የተገነዘቡት መሆን

አለመሆናቸውን ለመጠየቅ እፈልጋለሁ። የቀድሞው የአሜሪካ ፕሬዚዳንት ትሩማን ይህንን ጉዳይ በማስመልከት እንዲህ ብለው

ነበር፣ “አንድ ጊዜ መንግስት የተቃዋሚዎችን ድምጽ በኃይል ጸጥ ረጭ በማድረግ መግዛትን እንደ መርህ ከያዘ ቀጣይነት ያላቸውን የጭቆና እርምጃዎችን በመውሰድ የቁልቁለት መንገዱን በማፋጠን ላይ መሆኑን የሚያመለክት ብቸኛው መንገዱ መሆኑን ግልጽ አድርጎ ያሳያል። እናም ይህን እኩይ ድርጊቱን ደጋግሞ በመፈጸም የዜጎቹ ሁሉ የሽብር ምንጭ መሆኑን

እስካረጋገጠ ድረስ ማንምኛውም ዜጋ ቢሆን በፍርሀት ቆፈን ውስጥ ተሸብቦ የሚኖርበትን ሁኔታ ይፈጥራል” በማለት

አስጠንቅቀዋል።)

እ.ኤ.አ በመስከረም 2014 የመጨረሻዎቹ ወራት አባማ ግልብ በሆነ እና መቅን የለሽ በሆነው ንግግራቸው እንዲህ የሚል

ጥቆማ ሰጥተው ነበር፣ “...ጠቅላይ ሚኒስትሩ [ኃይለማርያም ደሳለኝ] እና መንግስታችሁ በዚህ ዓመት በኢትዮጵያ ምርጫ ተካሂዳላችሁ። ስለዚያ ጉዳይ የማውቀው ነገር አለ...“ አባማ “የውሸቷ ኢትዮጵያ ሬፑብሊክ” የሚለውን ትችቴን ቢያነቡ ኖሮ

የኢትዮጵያ ህዝብ በፖሊስ መንግስት (police state) በሽብር ውስጥ እየኖረ እንዳለ አንድ ነገር ያውቁ ነበር!

አባማ እ.ኤ.አ በግንቦት 2015 በኢትዮጵያ ስለሚካሄደው የይስሙላ የቅርጫ ምርጫ የማውቀው ነገር አለ ማለታቸውን

በማስመልከት አዘጋጅቼ ባቀረብኩት ትችቴ ላይ ከመጠን በላይ የተገረምኩ መሆኔን፣ ስለዚህ ጥቆማቸው ለማወቅ እንደምጠይቅ ጉጉት አድርጎኝ እንደነበር እና በዚህ ኃላፊነትን ያልያዘ ንግግራቸው ላይ ከመጠን በላይ እንደተበሳጨሁ ግልጽ አድርጌ ነበር።

ያንን ጥያቄ ያቀረብኩት ከመጠን በላይ በሆነ ጥንቃቄ እና ስጋት ላይ መሰረት በማድረግ ነው። አባማ ስለ ምርቻው አውቃለሁ ሲሉ የምርጫው ድምጽ እንደሚዘረፍ ያውቁ ነበር? ይህ ምርጫ ሸፍጥ ያለበት እንደሚሆን ያውቃሉን? የኢትዮጵያ የተቃዋሚ

ፓርቲ አመራሮች በወያኔው የወርባላ ስብሰብ ማስፈራራት እና እስራት እንደሚፈጸሙባቸው ያውቃሉን? በኢትዮጵያ ውስጥ የጋዜጠኝነት እና የጠማሪነት መያዞች መንግስታዊ ወንጀሎች መሆናቸውን ያውቃሉን? “ፕሬዚዳንት አባማ ስለኢትዮጵያ

ምርጫ ምን የሚያውቁት ነገር አለ?” በሚል ርዕስ ባቀረብኩት ትችቴ ላይ በኢትዮጵያ ስለሚካሄደው ምርጫ ፕሬዚዳንት አባማ እንዲመልሷቸው ያቀረብኳቸው ጥያቄዎች በዝርዝር አቅረብ ነበር መልስ ግን አላገኘሁም።

ሆኖም ግን እ.ኤ.አ በ **2015** በኢትዮጵያ ስለሚካሄደው የይስሙላ የቅርጫ ምርጫ ጉዳይ ሌሎች የሚያውቁ እነማን ናቸው?

በሲባሳ እንደታሰረ አሻንጉሊት ተይዘው የሚንቀሳቀሱት እና እጅ እና እግር በሌለው አደናጋሪ ንግግራቸው የሚታወቁት

“ጠቅላይ ሚኒስትር” ኃይለማርያም ደሳለኝ እ.ኤ.አ በ 2015 የሚካሄደው ምርጫ “እንከንየለሽ” እንደሚሆን ያውቃሉ።

ሰዎችን በማደናገር የሚታወቁት አሳዛኙ እና ተስፋየለሹ ኃይለማርያም ደሳለኝ ከቅርብ ጊዜ በፊት እንዲህ የሚል ንግግር

አድርገው ነበር፣ “የምርጫ ሂደቱ ዴሞክራሲያዊ፣ ነጻ፣ ፍትሀዊ እና በህዝቦቻችን ዘንድ ተማዕኒነት ያለው እንዲሆን ማድረግ

አለብን።” ፓርቲያቸው ነጻ እና ፍትሀዊ ምርጫን ማረጋገጥ አንደምቺል አረጋግጠዋል። ሲናገሩም “የተቋማዊ ሂደታችን፣

ህጎቻችን እና ደንቦቻችን እንከንየለሽ ናቸው። ህጉ አይደለም ችግር የሚፈጥረው ሆኖም ግን እነዚህን ህጎች ተግባራዊ በማድረግ እረገድ ነው ችግሩ ያለው” በማለት ተደናግሮ አደናጋሪ የሆነ የደንቆሮ ፍልስፍና ለማራመድ ሞክረዋል።

እውነት ነው ችግሩ ያለው ከህጎቹ ጋር አይደለም ሆኖም ግን “እነዚህን ህጎች ከሚተገብረው ከወርባላው የወያኔ የዘራፊ ቡድን ስብሰብ ላይ ነው።” እንደዚሁም ደግሞ ኃይለማርያም እና የወያኔው ወርባላ የዘራፊ ቡድን ስብሰብ እንከንየለሽ ምርጫ

ለማካሄድ የምርጫ ህጎችን ወደተግባር ያሸጋግራሉ (ሸፍጥ ይሰራሉ ወይም የገወዛ እኩይ ድርጊቶችን ይፈጽማሉ አላልኩም)።

አንደሚታወቀው እ.ኤ.አ በ 2010 እንከንየለሽ ምርጫ አካሄዱ። በዚህም መሰረት 99.6 በመቶ የሆነ አስደናቂ የድምጽ

ውጤት በማምጣት ድልን ተቀዳጁ! ያንን ነው እንግዲህ ተወዳዳሪ የሌለው እና ልዩ የሆነ አስደናቂ ድል የመቀዳጀት ጥበብ (ማጭበርበር አላልኩም) ተካሄደ የምለው። ከመቶ ነጥብ አራት ከአስረኛ ማለት ምን ለውጥ ያመጣል! እጅግ በጣም ትንሽ የሆነ የቁጥር/የስታቲስቲክስ ስህተት ነውን? (በነገራችን ላይ እ.ኤ.አ በ 2015 ለሚካሄደው የይስሙላ የቅርጫ ምርጫ የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ ለሚያስመዘገበው እንክንየለሽ የምርጫ ውጤት ድል መቀዳጀትን አስመልክቶ የመጀመሪያውን የእንኳን ደስ አላችሁ መልዕክት በማስተላለፍ የመጀመሪያው እሆናለሁ። ወዲያውኑም ኃይለማርያም “ተጠቅመህበት ጣለው” የሚለውን አባባል ትክክለኛ ትርጉም በሚገባ የሚያውቁት ይሆናል የሚል ግምት አለኝ።) በባለም ላይ ለመጨረሻ ጊዜ እንደዚህ ያለ አስደማሚ የምርጫ ውጤት (99.6) በማግኘት የባለምን ህዝብ አስደንቆ የነበረው የምርጫ ውጤት እ.ኤ.አ በ 2002 በኢራቅ ተካሂዶ የነበረው ምርጫ ነበር። ሳዳም ሁሴን በ 11 ሚሊዮን ለዜሮ በሆነ ውጤት አሸንፎ ነበር።

በቅርቡ ስለኢትዮጵያ ቅርጫ (ይቅርታ ምርጫ ማለቴ ነው) ጥቂት ትችቶችን አንብቤ ነበር፤ እንዲሁም በብዙሀን መገናኛ የተደረጉትን ውይይቶች ተከታትሎ ነበር። በእንደዚህ ያለ አንገብጋቢ የህዝብ ጉዳዮች ላይ ጠንካራ የሆነ ውይይት መካሄዱ ጠቃሚ ነገር ነው። የተማሩ እና የተመራመሩ ልሂቃን ሰፊውን ህዝብ የማስተማር የሞራል ግዴታ አለባቸው። እኔ አብዛኛውን ጊዜ በመገናኛ ብዙሀን ምንጮች እና በሌሎች አካላት ትችቶቼን እንዳቀርብ እጋበዛለሁ። እ.ኤ.አ በ 2015 በኢትዮጵያ የሚካሄደው ሀገር አቀፍ ምርጫ ነጻ እና ፍትሀዊ ስለመሆን አለመሆኑ እና ሊከሰቱ የሚችሉ ሰይጣናዊ ድርጊቶች ስለመኖር አለመኖራቸው ሙያዊ ትንታኔ እና ትንበያ እንድሰጥ እጠየቃለሁ። አጽንኦት በተላበሰ መልኩ ምርጫው በምንም ዓይነት መልኩ ነጻ እና ፍትሀዊ አይሆንም በማለት እናገራለሁ። ሆኖም ግን “እንክንየለሽ ቅርጫ” ምርጫ እንደሚሆን ዋስትና አለው ብዬ ተንበያለሁ።

ሌላው ምላሽ ጥያቄዬ ነው። “የምን ምርጫ? ቅርጫ ምርጫ ይሆን አንጂ? ጽጌረዳ በሌላ በማናቸውም ስያሜ ቢጠራ እንደ ጽጌረዳ የሚያውድ ሽታውን ይሰጣል የሚለው እውነታ ትክክል ነው። ሆኖም ግን በዘራፊ ወርባ የፖሊስ መንግስት የሚካሄድ የምርጫ ቅርጫ በሌላ በተለያዩ ፊደሎች ቢሰየም እና ቢጠራ ሰማይ አስክደርስ ድረስ መጠንባቱ አይቀርም።

በወያኔ ወርባ የዘራፊ ፖሊስ መንግስት በተደረጉት የእብደት ምርጫዎች ላይ ለበርካታ ዓመታት ትችት ሳቀርብ ቆይቻለሁ። እ.ኤ.አ ጥቅምት 2009 “ኢትዮጵያ፡ የማይቻል ተልዕኮ/Ethiopia: Mission Impossible?” የሚል ርዕስ ባቀረብኩት ትችት ነጻ እና ፍትሀዊ ምርጫ ለማካሄድ እኩልነትን፣ ፍትሀዊነትን፣ ስልጡንነትን፣ ታማኝነትን፣ መከባበርን፣ እና ተቻችሎ መኖርን ለማረጋገጥ እንዲቻል የሲቪክ ባህል መኖር እና ይህንንም የሚያራምድ እና የሚያጠናክር ነገር መኖር አለበት በማለት የክርክር ጭብጤን አቅርቤ ነበር። እ.ኤ.አ በ 2010 የሚደረገው የቅርጫ ምርጫ አሳፋሪ፣ በዴሞክራሲ ላይ የሚፈጸም ሸፍጥ፣ ተራ ማጭበርበር እና የተጋነነ የምርጫ ውጤት ገለጻ ሊደረግ እንደሚችል አስቀድሜ ትንበያ ሰጥቼ ነበር። ግን ከዚያም ባለፈ መልኩ በከፍተኛ ደረጃ “እንክንየለሽ የቅርጫ ምርጫ” መሆኑን በይፋ አስመስክሯል።

እ.ኤ.አ በ 2010 የተካሄደው የቅርጫ ምርጫ በእርግጠኝነት የአሳማን ኮረዳ ሊፒስቲክ (የኮንፈረስ ቀለም) ቢቀጧት ያው አሳማኝነቷን አትለቅም የሚለውን አባባል ያስታውሳል። እ.ኤ.አ በ 2015 ያው የቀድሞው አሳማ ሊፒስቲክ ተቀብቶ እና ሌላም ማሳመሪያ ነገሮች ተጨምረውበት ለህዝብ እንደገና እንደ አዲስ አቀፍ ነው። የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ በአሁኑ ጊዜ የ 2015 ን የቅርጫ ምርጫ ህጋዊ ለማድረግ እና የአንድ ፓርቲ አምባገነናዊ አገዛዝን ለዘላለሙ ለማስቀጠል እንዲቻል የስነምግባር መመሪያ፣ የቅርጫ (በነሱ አባባል ምርጫ) ቦርድ፣ የየቅርጫ መራጮች ምዝገባ፣ የቅርጫ ታዛቢዎች እና ሌሎችንም በማጭበርበር ድርጊቱ ያግዙኛል የሚላቸውን ነገሮች ሁሉ በማድረግ ሌት ቀን ባተሌ ሆኖ ይገኛል።

በሊፒስቲክ የተቀባዉን አሳማ በረጋ ሐይቅ ላይ እንደተንሳፈፈ ከሚሞኘው አንገተ ረዥሙ ዳክዬ ጋር፣ በአትክልት ቦታ በጽጌረዳ አበባ ላይ የምታንዣብበው ቢራቢሮ ወይም በመስክ ሜዳ ላይ ከሚፈነጥዘው የበግ ግልገል ጋር አንድ መሆናቸውን

እንድናምንለት ሊያጭበረብረን ይሞክራል። ሊፈረስ መቀጠት ሁሉንም ነገር የሚያሳምረው ይመስላቸዋል። ምንም ሆነ ምን ከዕለቱ መጨረሻ ግን ሊፈረስ የተቀጠው ዓሳማ ያው አሳማ እንጂ ሌላ ሊሆን አይችልም። እንደዚሁም ሁሉ በወርባ የዘራፊ ፖሊስ መንግስት የሚመራ የምርጫ ሂደት ምርጫ ሳይሆን ቅርጫ ነው ('ም' የምትለዋ ትክክለኛዎ ፊደል በተሳሳተችዎ 'ቅ'

በምትለዋ ፊደል መተካቷን እና በሌላ ስያሜ የዋለ አዲስ ቃል መሆኑን ልብ ይሏል።)

እ.ኤ.አ በ 2015 ስለሚካሄደው የቅርጫ ምርጫ ለህዝብ ውይይት እና ክርክር የቀረበ ምክረ ሀሳብ፤

የኢትዮጵያን የፖለቲካ ሂደት የሚከታተል እና እውቀቱ ያለው ማንም ሰው ቢሆን እ.ኤ.አ በግንቦት 2015 ይካሄዳል እየተባለ ለሚነገርለት ምርጫ የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ ሙሉ በሙሉ ድል ተቀዳጀው ብሎ አያውጅም ብሎ ሊያምን አይችልም። ለዚህም ምክንያቱ የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ የቅርጫ ፍልስፍናውን እና ተሞክሮውን ጆሴፍ (አስፈሪው ኮባ እየተባለ ከሚጠራው) ከስታሊን አምባገነናዊ ስብዕና የወረሱት ስይጣናዊ ምግባራቸው ነውና። “የድምጽ ካርዳቸውን ወደ ድምጽ መስጫ ኮርጀው የሚያስገቡ መራጮች በካርዶቻቸው የመምረጥ ውሳኔ የላቸውም። ይልቁንም የድምጽ ካርዶን የሚቆጥሩት ናቸው ድምጹን መወሰን የሚችሉት።” በ 2015 ይካሄዳል እየተባለ ለሚነገርለት የቅርጫ ምርጫ የድምጽ ቆጣሪ ሆነው የሚቀርቡት የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ ካድሬዎች ናቸው። ስለሆነም የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ የ 2015 የቅርጫ ምርጫ ድል አድራጊነት ሳይታለም የተፈታ ወይም ደግሞ ቀድሞ የተባለ ዕቁብ ነው። ታሪክ ወደ ኋላ እየተቃኘ መጠናቱ ቀርቶ ይህ ግን ወደ ፊት የተሰራ ታሪክ ተብሎ የተመዘገበ ኩነት ነው! ስለ 2015 የቅርጫ ምርጫ ልንናገረው የሚገባን ሆኖም ግን ያልተናገርነው ምን የቀረ ነገር አለ?

እነርሱ በለመዱት የማጭበርበር እና የዝርፊያ ልምዳቸው የቅርጫ ምርጫቸውን ያካሂዱ እላለሁ። ግድየላችሁም እራሳቸውን መትተው እንዲጥሉ እንፍቀድ! አቤ ሊንኮልን እንዲህ የሚለውን አባባል ሲያሰፍሩ እውነትም ትክክል ነበሩ። “ሁሉንም ህዝቦች ለጥቂት ጊዜያት ልታሞኛቸው ትችላለህ። እንደዚሁም ጥቂት ሰዎችን ለሁልጊዜ ልታሞኛቸው ትችላለህ። ሆኖም ግን ሁሉንም ህዝቦች ለሁልጊዜ እያሞኘህቸው ልትኖር ከቶውንም አትችልም።” አቤ እንዲህ የሚል ነገር መጨመር ነበረባቸው። “ሆኖም ግን ሁልጊዜ እራሱን እያሞኘህ ሁልጊዜ መኖር ትችላለህ።” የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ 99.6 በመቶ ወይም ደግሞ 110 በመቶ የድምጽ ውጤት በማግኘት (የሞቱትን ሰዎች ሁሉ እየቆጠሩ) በዝረራ አሽንፊያለሁ እያሉ የቅርጫ ምርጫቸውን እንዲያካሂዱ እንፍቀድላቸው።

እንግዲህ ቀጥተኛ የሆነው የመጀመሪያው ጥያቄ እንዲህ ይላል፡ አስቀድሞ በተባለ ዕቁብ እና አሸናፊው ማን መሆኑ ከጥርጣሬ በላይ በታወቀበት፤ ድምጽ አስቀድሞ በተጭበረበረበት እና ተሰርቆ ባለበት ሁኔታ የቅርጫ ምርጫ ማካሄድ ትርጉም ሊሰጥ ይችላልን? በፍጹም አይሰጥም! እራሳችሁን እያሞኛችሁ ለመቀጠል ካልሆነ በስተቀር ሁሉም ኢትዮጵያዊ ነቁ ነው! የሞኝ ለቅሶ መልሶ መላልሶ! የሞኝ ዘፈን ሁልጊዜ አበባዬ! ነውና ተረቱ።

ለምሳሌ ያህል በሀገር ውስጥ ባለ በአንድ ስታዲየም በቡድን 1 የሚደረግን ብሄራዊ የእግር ኳስ ጨዋታ እናስብ። ሁሉም የቡድን 1 አድናቂዎች ከቡድኑ ደጋፊዎች ወይም ደግሞ ቡድን 1 ን ሊደግፉ የሚችሉ በገንዘብ የተገዙ ሰዎች በእጅ እየተለቀሙ የተመረጡ ናቸው እንበል። የተቃዋሚው ቡድን ተጫዋቾች ደግሞ ከመጀመሪያው አስከ መጨረሻው ሰው ጀምሮ በቡድን 1 ሰዎች የተመረጡ ናቸው እንበል። ዋናው ዳኛ እና የመስመር ዳኞች (እረዳት ዳኞች) በሙሉ በቡድን 1 ክፍያ እየተፈጸሙላቸው የሚዳኙ ዳኞች ናቸው። ውሱን ለሆኑ የጨዋታው መዳኛ ህጎች እና እነዚህ ህጎች እንዴት አድርገው በተግባር ላይ መዋል እንዳለባቸው የሚወስኑት የቡድን 1 ሰዎች ናቸው እንበል። እነዚህ ዳኞች የተቃዋሚ ቡድን አባላትን ብቻ በሚመለከት እንደፈለጉት መቅጣት እንዲችሉ ስልጣኑ ተሰጥቷቸዋል። እነዚህ ዳኞች ከተቃዋሚ ቡድኑ ብቻ አጥፍታችኋል በማለት ማንኛውንም ምክንያት በመስጠት ከጨዋታው ውጭ በማድረግ ማባረር እንደሚችል ስልጣን ተሰጥቷቸዋል። እነዚህ ዳኞች ውሱን በሆኑ የጨዋታው ህጎች ወይም ደግሞ በአጠቃላይ ጨዋታውን በሚመለከት በሁሉም መንገድ እውነታዎች እና አወዛጋቢ ነገሮች ሲኖሩ የመጨረሻ ውሳኔ የሚሰጠው በእነዚህ ዳኞች ነው። ዳኞች ጨዋታውን ለማስቆም፣ ማገድ፣ ወይም ደግሞ

በአራሳቸው ስልጣን ተቃዋሚውን ቡድን ብቻ ማባረር ይችላሉ። ሁሉንም መግባት ያለባቸውን ጎሎች ብዛት እና አሸናፊው

ቡድን የትኛው መሆን እንዳለበት የሚወስኑት የቡድን 1 ኃላፊዎች ናቸው።

በዚህ ዓይነት ሁኔታ ማንም ተቃዋሚ የሆነ ቡድን ከቡድን 1 ጋር የውድድር ጨዋታ ቢያደርግ ትርጉም ሊሰጥ ይችላል?

በተመሳሳይ መልኩ እ.ኤ.አ በ 2015 ይካሄዳል እየተባለ የሚደሰከርለት የቅርጫ ምርጫ የወያኔ ወርባላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ የተቆጣጠረው፣ የሚያስተዳድረው እና የመራጮች የምዝገባ ሂደትን የሚመራው እራሱ ባቋቋመው የምርጫ ቦርድ አማካይነት ነው። ወያኔ የምርጫ ስነምግባር ደንቡን እራሱ ያዘጋጃል፣ እናም በስራ ላይ እንዲውል ያደርጋል። ወያኔው እራሱ የምርጫ ታዛቢዎችን መርጦ እራሱ ያሰማራል። ወያኔው እራሱ ከእርሱ ጋር መወዳደር የሚችሉትን የተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲዎች መርጦ ያጸድቃል። ለተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲዎች እራሱ ወያኔ ገንዘብ ይሰጣል እንዲሁም ያስተባብራል። ወያኔ የማይፈልጋቸውን እና የዓይናቸው ቀለም አላማረኝም የሚላቸውን የፖለቲካ ፓርቲዎች ከህግ አግባብ ውጭ በሚፈልገው መልኩ ማባረር ይችላል።

ወያኔ እራሱ የድምጽ ቆጠራ ያካሂዳል። የቅርጫ ምርጫው ነጻ እና ፍትህዊ ለመሆኑ እራሱ ወያኔ መግለጫ ይሰጣል። ወያኔ ማግኘት የሚፈልገውን የድምጽ ውጤት መቶኛ እራሱ ይወስናል። ወያኔ የቅርጫ ምርጫውን ማን እንዳሸነፈ እራሱ ይወስናል። የዚህ ዓይነት ሁኔታ በተንሰራፋበት ከባቢ አየር እ.ኤ.አ በ 2015 ይካሄዳል ለሚባለው ምርጫ ከወያኔ ጋር መወዳደር ትርጉም ይሰጣል?

ከላይ እስከታች በፖለቲካ ሸፍጥ ተተብትቦ በሚገኝ ጨዋታ በአስመሳይነት ገብቶ ለመወዳደር መሞከር የለየለት አስመሳይነት መሆን አይደለም?

አንድ የምርጫ ዕጩ ተወዳዳሪ ግለሰብ ወይም ደግሞ ፓርቲ በዚህ የሸፍጥ ፖለቲካ ውስጥ ገብቶ የሚወዳደር ቢሆን ይህ ድርጊት ለቅርጫ ምርጫው የነጻ እና ፍትህዊነት ህጋዊነት መመስከር ሊሆን አይችልም?

እንደዚህ ዓይነት የቅርጫ ምርጫ የመድረክ ላይ ተውኔት በዴሞክራሲ ጽንሰ ሀሳብ ላይ የቁማር ጨዋታ መጫወት አይደለም?

ሁለተኛውን ጥያቄ እነሆ፡ ስለወያኔ የቅርጫ ምርጫ ከመነጋገር ይልቅ ስለሌላ ጉዳይ መነጋገሩ አይሻልም?

ከዚህ ይልቅ ህዝባዊ መሰረትን በተላበሰ መልኩ ህዝቡ እንዲማር እና ግንዛቤውን ከፍ እንዲል በማረጋገጥ ስለነጻ እና ፍትህዊ ምርጫ፣ ስለዴሞክራሲያዊ ተቋማት ግንባታ፣ ስለህግ የበላይነት እና ስለ ስለሰብአዊ መብቶች መከበር፣ ወዘተ የሲቪክ ትምህርት እና ስለመልካም ተሞክሮዎች ማስተማር የበለጠ ትርጉም ያለው ስራ አይደለም? ከወያኔ የይስሙላ የቅርጫ ምርጫ ጋር እና የውሸት ዴሞክራሲ (የማጭበርበር ዴሞክራሲ) ጋር በተያያዘ ያለው ችግር ምን እንደሆነ ግንዛቤ ለመውሰድ እና በጠቅላላ የኢትዮጵያን ህዝብ የፖለቲካ የውይይት ክፍታ በማሳደግ አጋጣሚውን መጠቀም አይቻልም?

እ.ኤ.አ በ 2015 ስለሚካሄደው የወያኔ የቅርጫ ምርጫ በምንነጋገርበት ጊዜ ለምን ጥንቃቄ ማድረግ እንዳለብን፣

በዚህ ትችቴ ላይ ለማስተላለፍ የምፈልገው ዋናው መልዕክት አንድ ቀላል ቁም ነገር ነው፡ ይኸውም እ.ኤ.አ በ 2015

በኢትዮጵያ ይካሄዳል እየተባለ ስለሚነገረው የቅርጫ ምርጫ በጣም ጥንቁቆች፣ ሙሉ ትኩረትን የያዘን እና የነገሮችን አመጣጥ እና አካሄድ ከፍተኛ የሆነ ትኩረት በመስጠት በአንክሮ መመልከት አለብን። ጆርጅ ኦርዌል እንዲህ የሚል ምክርን ሰጥተው ነበር፡ “የፖለቲካ ቋንቋ ... ነጭ ውሸቶችን እውነት ለማስመሰል እና የተከበረውን ነገር አዋርዶ ለማሸነፍ እና ቅርጽ እንዲኖረው ለማስቻል አዕምሮን ለማሳመን የሚደረግ ባዶ የሆነ ግብግብ ነው።”

በ 2015 የሚካሄደውን የፖለቲካ ሸፍጥ የተንሰራፋበትን የወያኔ የዘረፋ ምርጫ ዴሞክራሲያዊ ምርጫ እንደተካሄደ በማስመሰል ሳናውቅ እኛው በስህተት ህጋዊ ሽፋን እንዲሰጠው እናደርጋለን። የወያኔ ካድሬዎች፣ ግብረ አበሮች እና አሸከሮች ስለ 2015 የይስሙላ ቅርጫ ምርጫ ሲናገሩ ዋናው ዓላማቸው የቅርጫ ምርጫውን እውነትነት ያለው ለማስመሰል፣ ይህንን የሸፍጥ ምርጫ የተከበረ ለማስመሰል እና የኢትዮጵያን ህዝብ ለማታለል እንዲሁም እነዚህን ለጋሽ እና አበዳሪ ድርጅቶችን በባዶው በማጭበርበር ላይ ይገኛሉ።

የወያኔ ወርባላ ዘራፊ ቡድን ስብስብ የያዘውን የቅርጫ ምርጫ ሀሳብ ወደ ህዝብ በማውረድ በመጠኑም ቢሆን ያሳካው መሆኑን ሙሉ በሙሉም ባይሆን በተወሰነ ደረጃ እቀበላለሁ። የኢትዮጵያ ብዙሀን ህዝቦች እ.ኤ.አ በ 2015 ለሚካሄደው

የቅርጫ ምርጫ ዝግጁ እንዲሆኑ በየዕለቱ ይጮህባቸዋል። የወያኔ ጥሩንባ ነፊ የሆኑት በመላ ሀገሪቱ ተሰራጭተው የሚገኙት የምርጫ ጣቢያዎች ቢሯቸውን ከፍት አድርገው መራጮችን ለመመዝገብ በመቀስቀስ ላይ ይገኛሉ። ወያኔ 44,454 የምርጫ ጣቢያዎችን በማዘጋጀት 222,270 የህዝብ ታዛቢዎችን እና 547 የምርጫ ወረዳዎችን እንዲሁም 1,935 የምርጫ ኃላፊዎችን በመመልመል እንዳዘጋጀ በመናገር ላይ ይገኛል። አዲስ አበባ 1,523 የምርጫ ጣቢያዎች፣ 7,615 የምርጫ ታዛቢዎች እና 65 የምርጫ አስፈጻሚ ኃላፊዎች እንደሚኖሯት ወያኔ ግልጽ አድርጓል። ወያኔ የ 2015 ሀገር አቀፍ ምርጫ እ.ኤ.አ በ 2010 እንደተካሄደው ሀገር አቀፍ ምርጫ ሁሉ ነጻ እና ፍትህዊ እንደሚሆን በተደጋጋሚ በመናገር ላይ ይገኛል። እኛ ደግሞ ነጻ እና ፍትህዊ ምርጫ ወዴት አለሽ እንላለን።

የተቃዋሚ የፖለቲካ አመራሮች ስለቅርጫ ምርጫው ነጻ እና ፍትህዊ አለመሆኑን በማስመልከት እዚህም እዚያም ትችትን ያቀርባሉ። ወያኔ እነዚህ የተቃዋሚ ፓርቲዎች እንዲሰባሰቡ እና ተቃውሟቸውን በሰላማዊ መንገድ እንዲገልጹ አይፈቅድላቸውም። የቅርጫ ምርጫው ለወያኔ በመጠኑም ቢሆን የበለጠ ዲሞክራሲያዊ እና ሁሉን አቀፍ አሳታፊ እንደሆነ የመምሰል እድልን ሊያገናጽፈው የሚችል ዕድል ይኖረዋል ብለው የሚናገሩ ጥቂት ሰዎች አሉ። ሁሉን አቀፍ እና አሳታፊ የምርጫ ስርዓት የሚዘረጋ ከሆነ የወያኔ የዲሞክራሲ መሻሻል ወደ ማዕዘን የሚገፋ ይሆናል። በእውነት ለመናገር በሸፍጥ የቅርጫ ምርጫ አማካይነት ወርበላ የዘራፊ አገዛዝ ወደ ዲሞክራሲ ይሸጋገራል ማለት ከካሮት ደም እንደመጭመቅ ይቆጠራል የሚል ሀሳብ አለኝ።

የተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲ መሪዎች እና ትችት አቅራቢዎች ስለወያኔ የቅርጫ ምርጫ ይህን እና ያንን ጉዳይ እያሉ ሲነጋገሩ በሰማሁበት ጊዜ የየካቲት (የሚደብር) ወር ላይ መሆናችንን አረጋገጥኩ። እያንዳንዱ ሰው ምንም ነገር ሳያስብ በተለይም የውጭ ብዙሀን መገናኛ፣ የዲፕሎማሲው ማህበረሰብ እና አልፎ አልፎ የድብቅ ዕዳ ገንዘብ አብዳሪዎች ማለትም ዓለም አቀፍ የድህነት አቃጣሪዎች እያልኩ የምጠራቸው ስለ 2015 የቅርጫ ምርጫ በሚነጋገሩበት ጊዜ ግራ ይገባኛል። የወያኔን የቅርጫ ምርጫ በትክክል ምርጫ ነው ብሎ መናገር የዲሞክራሲያዊ ምርጫ መሰረታዊ ጽንሰ ሀሳብን መዘለፍ፣ ማንኳሰስ እና በደፈናው መተቸት ማለት ነው። እ.ኤ.አ በ 2015 በኢትዮጵያ የሚካሄደው ምርጫ “የዓሳማን ከንፈር ሊፒስቲክ በመቀባት ዓሳማ ቆንጆ ነው ከማለት ጋር መሳ ለመሳ ነው” በማለት የተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲ መሪዎች እና ሌሎች ትችታቸውን በማቅረብ አውጀው በዲሞክራሲያዊ ስርዓት ትክክለኛው ምርጫ፣ ድምጽ አሰጣጥ እና የፖለቲካ ተሳትፎ ምን ማለት እንደሆነ ለኢትዮጵያ ህዝብ ሲያስተምሩ እና ሲሰብኩ ማየት እፈልጋለሁ።

እውነታው ተንጠርጥሮ ሲታይ ግን እ.ኤ.አ በ 2015 ስለሚካሄደው የቅርጫ ምርጫ ወያኔ እያካሄደ ባለው የፕሮፓጋንዳ ጦርነት አሸናፊ እየሆነ ነው። ስለዚህ ጉዳይ የሚያወሩበት ትረካ እያገኙ ነው። በእውነት እንደዚህ ላሉት አንደኛ ደረጃ ትምህርትን እንኳ ስርዓት ባለው መልኩ ላለጠናቀቁ ተራ የሆኑ የጫካ ሸፍቶች ይህ ድርጊት ታላቅ ስኬት ነው። ከፍተኛ የሆነውን ዲግሪያቸውን በድረ ገጽ በመከታተል ከዲፕሎማ መቀፍቀፊያ (ፋብሪካ) የማፈሪያ ተቋማት ማግኘታቸውን ስሰማ ላስመዘገብኩት ስኬት እውቅና እሰጣለሁ (ምን ዓይነት አሳፋሪ ነገር ነው! ምን ዓይነት አዋራጅ ድርጊት ነው!)

በማጭበርበር የተካነው የወያኔ ወርበላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ የእነርሱን የቅርጫ ምርጫ እውነተኛ ምርጫ እንደተካሄደ ሁሉ እውቅና በሚሰጥበት ጊዜ እርስ በእርሳቸው የተለየ የማፊያ ሰላምታ እየተሰጣጡ በመኮፈስ በሸፍጥ ወንጀላቸው ይቀጥሉበታል። ፕሬዚዳንት አባማ በባለፈው መስከረም “በኢትዮጵያ ስለሚካሄደው ቅርጫ ምርጫ የማውቀው ነገር አለ” ማለታቸውን ተከትሎ በድረ ገጽ የተለቀቀ አንድ አስተያየት አንብቤ ነበር። ያንን ትችት የጻፈው ሰው ፕሬዚዳንት አባማ እ.ኤ.አ በ 2015

ስለሚካሄደው ምርጫ ቀድሰው ነጻ እና ፍትህዊ መሆኑን አረጋግጠዋል የሚል አስተያየት ሰጠ። (እኔ አላውቅም ምናልባትም አባማ ምርጫ ነው ብለው ያምኑ ይሆናል። ሆኖም ግን እ.ኤ.አ በ 2015 ይካሄዳል ስለሚባለው የቅርጫ ምርጫ አባማ አስቀድሞ የሚያውቁት ነገር መኖሩን ለማወቅ እንድንችል ግልጽ እንዲደረግልን ቀደም ሲል ጥያቄዎቼን አዘጋጅቼ በድረ ገጽ ለህዝብ ያቀረብኩ በመሆኑ ተገቢው ምላሽ ይሰጠኛ በማለት በመጠባበቅ ላይ ነኝ።)

ለተቃዋሚዎች ያለኝ አስተያየት እ.ኤ.አ በ 2015 ይካሄዳል እየተባለ የሚነገርለትን የቅርጫ ምርጫ ለፖለቲካ ሳይንስ ተማሪዎች

የመለማመጃ ትምህርት ቢተውላቸው የተሻለ ነው። (ለነገሩ ለተማሪዎች መማርያ አንዲሆን ባሁኑ ወቅት ተደርግዋል።) የኢትዮጵያ ምሁራን፣ የተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲ መሪዎች እና ሌሎችም እ.ኤ.አ በ 2015 ከሚካሄደው የቅርጫ ምርጫ ጠቃሚ ትምህርትን በመቅሰም ለቀጣይ ስራዎቻቸው መዘጋጀት እንዳለባቸው እምነት አለኝ። ከዓለም አቀፍ የምርጫ መስፈርት አንጻር ነጻ እና ፍትሃዊ ምርጫ ያለመካሄዱን እና ይህንን የሸፍጥ ድርጊት በማጋለጥ የሚደረገውን የዘርፋ የቅርጫ ምርጫ እንዴት በተለዩ መልኩ የማታለል፣ የማጭበርበር እና የዘረፋ ድርጊት እንደተፈጸመበት ደግሞ እና ደጋግሞ ለኢትዮጵያ ህዝብ እና ለዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ማጋለጥ ነው። የወያኔን የቅርጫ ምርጫ የማጭበርበር እና የዘረፋ የድምጽ ውጤት እንደማስተማሪያ በመውሰድ ምርጫው እንዴት ሸፍጥ እንደተሰራበት፣ የምርጫ ካርዶችና ድምጽ ሰጭዎች እንዴት እንደተጭበረበሩ ለህዝብ ማስተማር እና ማሳወቅ ነው። በቅርጫ ምርጫ 99.6 በመቶ እና ከዚያ በላይ ድምጽ በማግኘት ድልን ለመቀዳጀት የድምጽ ካርዶች እንዴት እንደሚጭበረበሩ፣ ድምጾች እንዴት እንደሚገዙ፣ በድምጽ ቆጠራ ላይ እንዴት ችግር እንደሚፈጠር፣ ድምጾች እንደማይቆጠሩ፣ ደምጾች በስህተት እንደሚመዘገቡ ይህንን የቅርጫ ምርጫ ህዝቡን ለማስተማር እና ለማንቃት የምንጠቀምበት መሆን አለበት።

የቅርጫ ምርጫው ከመድረሱ በፊት የወያኔ ወሮበላ የዘራፊ ቡድን ስብስብን የማይደግፉትን ወገኖቻችንን ከጨዋታ ውጫ ለማድረግ በምርጫ ጣቢያ አካባቢ ያለውን የህዝቡን ስብጥር በመቀየር እና በትክክለኛ መራጮች ላይ የጥወዛ የሸፍጥ ስራ በመስራት እንዳይመርጡ በማድረግ የምርጫ ዘራፊዎች እና የምርጫ ከያንያን እጅግ በጣም የተወሰሰው የምርጫ ስልቶችን እየተገበሩ ምርጫውን በማጭበርበር የህዝቡን ዲሞክራሲያዊ መብት በመደፍጠጥ እነርሱ ለርካሽ የስልጣን ጥማታቸው እና ለከርሳቸው ሲሉ የሚያደርጉትን ዕኩይ ምግባር ሁሉ እየነቀሰን በማውጣት ህዝቡን ማስተማር እና ማሳወቅ ትርጉም የሚሰጥ ስራ አይደለም? ኃይል መጠቀም እና ኃይል ለመጠቀም ማስፈራራትን፣ በምርጫ ጣቢያዎች ላይ የድብደባ የውንብድና ስራዎችን መስራትን፣ የህግ እና ኢኮኖሚያዊ ማስፈራራያዎች ማድረግን፣ መረጃ ማዛባትን እና የሀሰት መረጃ በመስጠት 99.6 በመቶ እና ከዚያ በላይ የሆነ ድምጽ በማግኘት ድል መቀዳጀትን ሊያከሸፍ በሚችል መልኩ ህዝቡን በማስተማር የሙብቱ ተጠቃሚ ማድረግ ትርጉም የሚሰጥ ተግባር ሊሆን አይችልም?

እ.ኤ.አ በ 2015 የመለስ ዜናዊ የሙት መንፈስ እና የወያኔ ወሮበላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ የምርጫ ዕቅድ ስልት፣ አሁን ሀገሪቱን በማተራመስ ላይ ያለው የወያኔ ወሮበላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ በአሁኑ ጊዜ ሌላ ምንም ዓይነት ለውጥ ወይም ማሻሻያ ሳይደረግበት አሁን በህይወት በሌለው በመለስ ዜናዊ መሀንዲስነት የተቀየሰውን የምርጫ ማጭበርበር እና መዘረፍ መሪ ዕቅድ እንዳለ በመውሰድ በተግባር እየተረጎሙት እንዳለ የምናውቅ ስንቶቻቸውን እንደሆነን ባውቅ በጣም የሚያስደንቀኝ ይሆናል። እ.ኤ.አ በ 2015 የሚካሄደው የቅርጫ ምርጫ ስልት እ.ኤ.አ በ 2010 ከተካሄደው እና 99.6 በመቶ ድልን ለመቀዳጀት በተግባር ላይ ከዋለው ስልት ጋር አንድ እንደሆኑ በርካታ ኢትዮጵያውያን/ት የሚያውቁ መሆናቸውን እርግጠኛ አይደለሁም። የመለስ የቅርጫ ምርጫ የነበረው ስልት እና አሁንም እየተገበረ ያለው ያው የቀድሞው ስልት በአንድ መሰረታዊ ሀሳብ ላይ መሰረት ያደረገ ነው። ወያኔ በሀገሪቷ ውስጥ ያለ ብቸኛው ጨዋታ ነው! ወያኔ የኢትዮጵያ ተከላካይ፣ አቅራቢ እና ብቸኛው የኢትዮጵያ ዘበኛ ነው። ወያኔ በኢትዮጵያ ብቸኛው የመረጋጋት፣ የሰላም፣ የልማት እና የእድገት ዋስትና እና ምሰሶ ነው። አበዳሪ እና ለጋሽ ድርጅቶች ይህ ግልጽ መሆኑን እወቁ! ላለፉት 24 ዓመታት ስታካሂዱት የነበረው የሙስና የዘረፋ ተግባራት ያለወያኔ ሽፋን እንደሚጋለጥ ስለምታውቁ ከወያኔው ጋር እጅ እና ጓንት ሆናችሁ የኢትዮጵያን ህዝብ ሀብት በመዘረፍ ላይ ትገኛላችሁ። ይህ ግን የጊዜ ጉዳይ እንጅ ወያኔ ሸፍኖላችሁ ሊቆይ ስለማይችል በውርደት አዘቅት ውስጥ እንደምትወድቁ እና በህግ ተጠያቂ እንደምትሆኑ እወቁ። አትጠራጠሩ።

አሁን ለጊዜው የሽክርቤትን አባባል በመዋስ እ.ኤ.አ በ 2015 በኢትዮጵያ በሚካሄደው የቅርጫ ምርጫ ላይ የመለስ ዜናዊ የጨለማ እና የሲኦል ሙት መንፈስ አጥልቶ እንደምያንዛብብ ለማስጠንቀቅ እፈልጋለሁ። መለስ ለተዘረፉት እና ለተሰረቁት

የሸፍጥ የቅርጫ ምርጫዎች ተውኔት ዋና ደራሲ እና ጸሀፊ ነበር። መለስ መንግስታዊ ስልጣንን ከመቆናጠጡ በፊት በጫካ በነበረበት ጊዜ የሸፍጥ እና የዘርፊያ ቅርጫ ምርጫዎችን መጽሀፍ ረቂቅ ጽፎ ነበር። ያንንም ስልት በመጠቀም ተግባራዊ ማድረግ ጀምሮ ነበር። የወያኔ ወርባላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ እ.ኤ.አ በ 2005 ትንሽ በእራስ የመተማመን ስሜት ተሰምቶት የፖለቲካ ምህዳር በሩን ገርቦብ አድርጎ እንደተወው የተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲዎች ህዝቡን በማሳተፍ በርግደው ከፈቱት። ሆኖም ግን የማፊያው መሪ መለስ ወዲያውኑ ትምህርት ወሰደ! ትክክለኛ ለሆነ ተቃዋሚ በፍጹም ምንም ዓይነት ቀዳዳ ለመክፈት መፍቀድ አልፈለግም። እ.ኤ.አ በ 2005 የተቃዋሚ የፖለቲካ መሪዎችን፣ የነጻው ፕሬስ ጋዜጠኞችን፣ የሰብአዊ መብት ተሟጋቾችን፣ ሰላማዊ አመጸኞችን እና የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅት መሪዎችን በሙሉ ስብስቦ በእስር ቤት አጎረ። የወያኔ ወርባላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ በአሁኑ ጊዜ እየሰራው ያለው የሸፍጥ ስራ ስታዲያ የዚያ ግልጫ አይደለምን?

እ.ኤ.አ በ 2015 ይካሄዳል እየተባለ ከበር የሚደለቅለት የቅርጫ ምርጫ ዕቅድ እና ስልት ወያኔ ኢትዮጵያውያንን/ትን እና የእነርሱን የውጭ የገንዘብ ደጋፊዎቻቸውን ለማሳመን በሚል ዕኩይ ስሌት የሚከተሉትን እንደ ዋና የማሳመኛ ነጥቦች አድርገው የሚቀርቡት ፍሬ ከርስኪ ሃሳቦች፡

- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ ኢትዮጵያ እንደ ሩዋንዳ ሁሉ በዘር የእርስ በእርስ ጦርነት ውስጥ ትዘፈቃለች።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ እንደ ደቡብ ሱዳን ሁሉ ኢትዮጵያ በጎሳ የመገነጣጠል፣ ግጭት እና ማቆሚያ ወደሌለው ጦርነት ሊያመራ ይችላል።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ "ሰይጣኖቹ" አማራዎች ስልጣንን ይነጥቁ እና የነበረውን መጥፎ አገዛዛቸውን ይቀጥላሉ።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ "አሮሞዎች" ስልጣንን ይነጥቁ እና "አማራዎችን" ይገድላሉ።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ "ትግራይዎች" ሊገደሉ ይችላሉ፣ እናም ትግራይዎቹ በ"አማራዎች" እና በ"አሮሞዎች" የከፋ ጉዳት ሊደርስባቸው ይችላሉ።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ በርካታ ብሄር ብሄረሰቦችን የያዘችው ኢትዮጵያ አናሳ ብሄረሰቦች ከኖሩበት እንዲፈናቀሉ ይደረጋሉ፣ በቀደምቶቻቸው ተይዘው የነበሩትን መሬቶቻቸውን እንዲያጡ ይደረጋሉ፣ እንዲሁም በእራሳቸው ቋንቋ መናገር እና መጠቀም እንዳይችሉ ይደረጋሉ።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ በመጥፎነቱ ታዋቂ የሆነው የደርግ አምባገነን ወታደራዊ መንግስት ወደ ስልጣኑ ተመልሶ መጥፎ ገጽታውን ያመጣል።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ "እስላሞች" "የእስልምና ህግ" የሆነውን ሻርሪያን በኢትዮጵያ ህዝቡ ላይ እንዲጫን ያደርጋሉ።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ "እስላሞች" እና "ክርስቲያኖች" በማዕከላዊ አፍሪካ ሬፐብሊክ እንደታየው ሁሉ እርስ በእርሳቸው ይገዳደላሉ።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ ቦኮሀራም በናይጄሪያ እያደረገ እንዳለው ሁሉ በኢትዮጵያም የእስልምና አክራሪ ጽንፈኛ ቡድን ከፍተኛ የሆነ ችግር ይፈጥራል።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ በሙስና እና በስርቆት ሀብታም የሆኑ ሁሉም ህዝቦች ሀብቶቻቸውን እንዲያጡ ይደረጋሉ፣ እናም ወደ እስር ቤት ይታገራሉ እንዲሁም ወደ ግዞት ይጋዛሉ።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ የምጣኔ ሀብቱ እንዳለ ይወድቃል፣ እናም ኢትዮጵያ በየዓመቱ በአማካይ ከ 11-15 በመቶ የምጣኔ ዕድገት (ሀሳባዊ) ማስመዘገቧ ይቀራል። (ኢትዮጵያ ላለፉት 10 ዓመታት በየዓመቱ በአማካይ 11 በመቶ የምጣኔ ሀብት ዕድገት አስመዘጋባለች በማለት የቅትፈት ፕሮፓጋንዳቸውን በመንዛት ላይ ያሉት የወያኔ ወርባላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ፣ የዓለም ባንክ እና ሌሎች ዓለም አቀፍ የድህነት አቃጣሪ ወትዎች የሚያሰሙት ባዶ ዲስኩር ከምንም ጥርጣሬ በላይ ተራ ቅጥፈት እና ነጭ ውሸት የቁጥር ጨዋታ መሆኑን አረጋግጫለሁ። አራት ነጥብ!)
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ በኢትዮጵያ ውስጥ ልማት የሚባል ነገር አይኖርም።
- ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ ሰማይ ተደርምሶ በመሬት ላይ ይወድቃል፣ እናም ከዋክብት እየተስፈነጠሩ ከኢትዮጵያ ጋር እየተላተሙ ይሰባበራሉ።

ወያኔ በስልጣን ላይ ከሌለ ኢትዮጵያ የምትባል ሀገር አትኖርም!

በሌላ አባባል የወያኔ ወርባላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ እ.ኤ.አ በ 2015 ለሚካሄደው የቅርጫ ምርጫ ማሸነፊያ ዋና ስልት አድርጎ የያዘው ያንኑ ያረጀውን እና ያፈጀውን የማስፈራራት እና የጥላቻ የሸፍጥ ፖለቲካውን ነው። የወያኔ ወርባላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ የሚችል ከሆነ፣ አማራዎች እንደፈሩ እንዲቆዩ ማድረግ እና አሮሞዎች ስልጣን እንዳይነጥቁ በማድረግ አሸነፍን እያሉ እያጭበረበሩ

በስልጠናቸው ላይ እንደ መሻገር ተጠቅመው መቆየት፤

ኦሮሞዎች አማራዎችን እንዲጠሉ ማድረግ እና አማራዎች ተመልሰው ወደ ስልጣን እንዳይመጡ ማድረግ እና አሸናፊ ነኝ እያለ በስልጣን ላይ ተቆናጥጦ መቆየት፤

ኦሮሞዎች በታሪክ ያሏቸውን ቅሬታዎች እያነሱ ጊዜያቸውን ለዚያ በማዋል እንዲዘናጉ ማድረግ እና በደርዘኖች ለሚቆጠሩት የኦሮሞ ተማሪዎች ግድያ ትኩረት እንዳይሰጡ በማድረግ እነርሱ አሸናፊዎች ሆነው በስልጣን ላይ ተፈናጥጦ መዘለቅ፤

የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ ከሌለ በስተቀር በኢትዮጵያ ያሉ አናሳ ብሄረሰቦች ዓለም በእነርሱ ላይ የምትገለባበጥ እንደምትሆን በማስፈራራት አሸናፊ ሆነው ሲገዙ ለመኖር መንቀሳቀስ፤

ክርስቲያኖች እና እስላሞች እርስ በእርስ እንዲፈራሩ፤ በጥላቻ እንዲተያዩ እና እርስ በእርሳቸው መተማመን እንዳይችሉ በማድረግ እነርሱ አሸናፊ በመሆን ስልጣናቸውን ጨብጠው መቆየት፤

የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ ከሌለ እነርሱን በገንዘብ የሚረዷቸው ሀብታሞች ሀብታቸውን እንደሚያጡ እና ወደ እስር ቤት እንደሚሄዱ በማስፈራራት እነርሱ አሸናፊ ሆነው በስልጣናቸው እንዲቀጥሉ ማድረግ፤

የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ በስልጣን ላይ ከሌለ ለአብዳሪ እና ለጋሽ ድርጅቶች ሀገራዊ ፍላጎቶቻቸውን የሚያስጠብቅላቸው ስለማይኖር በማታለል እና በማጭበርበር አሸናፊ ሆነው የስልጣን ልደግቻቸውን እንደጨበጡ ለመቀጠል፤

በኢትዮጵያ በሚካሄዱ የይስሙላ ምርጫዎች ወያኔ በጠራራ ጸሐይ በሚሰርቀው እና በሚዘርፈው የመራጭ ህዝብ ድምጽ ምክንያት አብዳሪ እና ለጋሽ ድርጅቶች ሁልጊዜ እንደሚያደርጉት ሁሉ አይተው እንዳላዩ፤ ስምተው እንዳልሰሙ፤

ከንፈሮቻቸውን በመምጠጥ ዝም እንዲሉ በማድረግ አሸናፊ ሆነው የመግዛት ሀራራቸውን ማራዘም የሚሉትን ቅዠቶች እና ባዶ ምኞቶች በመደርደር ላይ ይገኛሉ።

ጥቂት ቃላት ስለነጻ እና ፍትሀዊ ምርጫዎች፤

ስለነጻ እና ፍትሀዊ ምርጫዎች ምንም ዓይነት ታዕምራዊ ነገር የለም። ስለነጻ እና ፍትሀዊ ምርጫዎች የአካሄድ ስርዓቶች በዓለም አቀፍ ድርጅቶች እንዲሻሻሉ እና የጠሩ እንዲሆኑ ተደርጓል። እ.ኤ.አ በ 1889 የተቋቋመው እና የፓርላማዎች ህብረት/Inter-Parliamentary Union እየተባለ የሚጠራው ዓለም አቀፍ ድርጅት ስምርጫዎች እና ስለምርጫዎች የክትትል ዘዴዎች ዋና መመሪያ የሆነ ሰነድን በማዘጋጀት ቀዳሚ ሆኗል። የዴሞክራሲ እና የመራጮች እገዛ ተቋም/Institute for Democracy and Electoral Assistance IDEA) የተባለው ሌላው የስዊድን ዓለም አቀፍ ተቋም ስለነጻ እና ፍትሀዊ ምርጫዎች ምርጥ የተባሉ ልምዶችን እና ተሞክሮዎችን እያፈላለገ በመቀመጥ ታላቅ አስተዋጽኦ የሚያደርግ ተቋም ነው። እ.ኤ.አ በ 2010 በኢትዮጵያ ተደርጎ በነበረው ሀገር አቀፍ ምርጫ ይህ ተቋም (IDEA) ስምርጫ ስነምግባር ደንብ ዝግጅት ለማገዝ መለስን ጠይቆ ነበር። ሆኖም ግን መለስ ሞት ቀደመው እንጅ ፈቃደኛ ሳይሆን ይህንን ተቋም ጥርሱን ሰብሮ አባረረው።

ለነጻ እና ፍትሀዊ ቅድመ ምርጫ ተግባራዊ የሆነ ግንዛቤ እንዲኖር ከተፈለገ የአፍሪካ ህብረት በአፍሪካ የዴሞክራሲያዊ ምርጫዎች መርሆዎች መግለጫዎችን/African Union Declaration on the Principles Governing Democratic Elections in Africa- AHG/DECL. 1 (XXXVIII) እና የአፍሪካ አንድነት ድርጅት የአፍሪካ ህብረት የምርጫ ታዛቢዎች እና ክትትል ተልዕኮዎች መመሪያ/AU Guidelines for African Union Electoral Observation and Monitoring Missions የሚሉትን ሰነዶች መመልከት ብቻ በቂ ነው። የአፍሪካ አንድነት ድርጅት መርሆዎች እና መመሪያዎች ነጻ እና ፍትሀዊ ምርጫዎችን ለማካሄድ በርካታ የሆኑ ጉዳዮችን ይዘዋል። ከፍተኛ የሆነን የህዝብ ተሳትፎ ለማረጋገጥ በነጻ የመደራጀት እና የፖለቲካ መቻቻ መኖር አለበት። ሁሉም ተወዳዳሪ የፖለቲካ ፓርቲዎች እኩል በሆነ መልኩ የመንግስት የመገናኛ ብዙሀንን ተጠቃሚ መሆን አለባቸው። የፍትህ አካላት ከፖለቲካ ጣልቃገብነት እና ጫና ነጻ መሆን አለባቸው። ከምርጫ ስነምግባሩ ጋር በተያያዘ መልኩ የሚነሱ ውዝግቦችን ለመዳኘት የሚችል እና መፍትሄ የሚሰጥ ውጤታማ የሆነ ፍርድ ቤት መኖር አለበት። የምርጫ ቦርዶች ገለልተኛ፣ ከአድልኦ የጸዱ እና በሙያው በሰለጠነ የሰው ኃይል መመራት አለባቸው። የሲቪል ማህበረሰብ ቡድኖች ቁልፍ ሚና ሊጫወቱ የሚችሉበት የመራጮች ትምህርት ሊሰጥበት የሚችል አሰራር መኖር አለበት። በአጠቃላይ በምርጫ ሂደቶች ጊዜ ሊከሰቱ የሚችሉትን የምርጫ ማጭበርበሮችን፣ ሸፍጦችን ወይም ደግሞ ሌሎች ህገወጥ የሆኑ ድርጊቶችን ሊያስወግዱ የሚችሉ ውጤታማ የሆኑ የአሰራር ስልቶች በቦታቸው መኖር አለባቸው። ሁሉም የተመዘገቡ የፖለቲካ ፓርቲዎች በአንድ ዓይነት የምርጫ መጫወቻ ሜዳ ላይ መጫወት እንዲችሉ እና አንድ ዓይነት ምህዳር

እንዲኖራቸው በቂ የሆነ የማስፈጸሚያ ሀብት መኖር አለበት። የምርጫውን ግልጽነት እና ታማኝነትን ለማረጋገጥ በአጠቃላይ የምርጫ ክትትል የፖለቲካ ፓርቲዎች ተወካዮችን እና የግል ተወዳዳሪዎች ወኪሎችን ጨምሮ በበታወቀ ዝግጁ ሆነው መገኘት አለባቸው። ሰላማዊ የሆነ ምርጫ ለማካሄድ እንዲቻል በቂ የሆነ የሎጂስቲክስ፣ የሀብት እና የጸጥታ ዝግጅቶች ተሟልተው መገኘት አለባቸው።

ምርጫ ለእኔ የሰብአዊ መብት ጉዳይ ነው። “ኢፍትህዊነትን ነቅሎ ለመጣል ድምጽ መስጠት እስከ አሁን ድረስ ከተቀየሱት ዘዴዎች ሁል ተወዳዳሪ ያልተገኘለት በጣም ጠንካራ የሆነ መሳሪያ ነው...”

ድምጽ መስጠት እና ምርጫዎችን ማካሄድ ለእኔ ሰብአዊ መብቶች ናቸው። ብዙውን ጊዜ ምርጫዎች የፓርቲ ፖለቲካ መገለጫዎች ናቸው። ነጻ እና ፍትህዊ ምርጫ ባለበት ሀገር ድምጽ መስጠት መሰረታዊ የሰብአዊ መብትን ማካሄድ ማለት እንጅ እንዲሁ ላላይ የፖለቲካ መብት ተብሎ የሚሰጥ የዘፈቀደ ድርጊት አይደለም። ለእኔ በኢትዮጵያ የትኛውም ግለሰብ ወይም ደግሞ ቡድን በስልጣን ላይ ኖረ አልኖረ ጉዳዩ አይደለም። የጎሳ፣ የኃይማኖት፣ አካባቢያዊ ወይም ሌላ ነገርም ቢሆን ለእኔ ያህል የሚያሳስበኝ ጉዳይ አይደለም። ለእኔ እጅግ በጣም የሚያሳስበኝ እና የሚያንገበግበኝ፣ ጠንካራ ትችትም እንዳቀርብ ሌት ቀን የሚገፋፋኝ በአሁኑ ጊዜ በኢትዮጵያ የፖለቲካ መንበር ላይ እንደ ወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ ያለ ሌላ የፖለቲካ ፓርቲ የሚቀመጥበት እና ተመሳሳዩን ዓይነት ዕኩይ እና ሰይጣናዊ ምግባሮችን የሚፈጽም ከሆነ ብቻ ነው። ስልጣናቸውን እና ኃይላቸውን ከህግ አግባብ ውጭ ለሚጠቀሙ እኩል የሆነ ትችት የምሰጥ እና ለሁሉም በማያወላውል መልኩ ዘብ የምቆም ጦረኛ ነኝ። በስልጣን ላሉት እና ኃይላቸውን እና ስላጣናቸውን ከህግ አግባብ ውጭ ለሚጠቀሙት ሁሉ እውነታውን እና አዕምሮዬ የሚያምንበትን ሁሉ እስከ አፍንጫቸው ድረስ እነግራቸዋለሁ። ቀደም ሲል እንዳልኩት ሁሉ የወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ ነጻ እና ፍትህዊ ምርጫ የሚያካሂድ ከሆነ፣ ለህግ የበላይነት የሚገዛ ከሆነ እና ሰብአዊ መብቶችን የሚያከብር ከሆነ የመጀመሪያው ቁጥር 1 አድናቂያቸው እሆናለሁ። ምን ያደርጋል አይሞክሯትም እንጅ። ለእኔ በስልጣን ላይ ያለው ማን ነው የሚለው አይደለም ጉዳዩ የሚሆነው፣ ይልቁንም በስልጣን ላይ ያሉት በተሰጧቸው ስልጣናቸው ምን አደረጉ ምንስ አላደረጉም የሚለው ነው ትርጉም የሚሰጠኝ እና በአንክሮ የምከታተለው። ማህተመ ጋንዲ እንዲህ በማለት አስተምረዋል፡

“ኃጢአቶችን ሳይሆን ኃጢአትን እንጥላ።”

በመስኩ የማስተማር ልምድ ያለኝ እና የሲቪል መብቶች ህግ እንዲከበር ተግባራዊ የህገ መንግስት የህግ ባለሙያ እንደመሆኔ መጠን ስለምርጫዎች ድምጽ መስጠት እና ስለምርጫ ማካሄድ ጠቃሚነት አሳማኝ እና በቂ ግንዛቤ አለኝ። ገና በመጀመሪያዎቹ የአሜሪካ ቆይታዬ ጊዜ በደቡብ አሜሪካ የፖለቲካ ሳይንስ የመጀመሪያ ዲግሪዬን ለመቀበል ጥልቅ በሆነ መልኩ ሳጠና ነበር። ከዚህም በላይ ጥልቁን የደቡብ አሜሪካን የተለያዩ ቦታዎች ለበርካታ ጊዜያት በመጓዝ ለመጎብኘት እና ለማየት ዕድሉን አግኝቻለሁ። ምርጫዎች በሚካሄዱበት ጊዜ መሳተፍ እንዳይችሉ በህግ ተከልክለው ከሁለት ክፍለ ዘመናት በላይ የቆዩ ዕድለቢስ ህዝቦች እንደነበሩ የዓይን ምስክርነት አሰጣለሁ።

እ.ኤ.አ በ 1870 በ 15 ኛው የህገ መንግስት ማሻሻያ (13 ኛው ማሻሻያ እ.ኤ.አ በ 1865 የባሪያ ንግድን ሻረ። በዚያው ተመሳሳይ ዓመት የአሜሪካ የእርስ በእርስ ጦርነት ተጠናቀቀ።) አፍሪካ-አሜሪካውያን/ት በምርጫ ድምጽ የመስጠት መብት እንዳላቸው ተደነገገ። እ.ኤ.አ በ 1965 ድምጽ የመስጠት መብት እስከተረጋገጠበት ጊዜ ድረስ አፍሪካ-አሜሪካውያን/ት በምርጫ ወቅት በደቡብ አሜሪካ ድምጽ ለመስጠት መሞከር የህይወት ዋጋ የመክፈል ወይም ደግሞ አካለ ጎደሎ የመሆን አደጋን እንዲያስተናግዱ ይገደዱ ነበር። እ.ኤ.አ ከ 1900 – 1965 በሱዳን፣ ሚሲሲፒ፣ አላባማ፣ ጆርጂያ፣ በደቡብ ካሮሊና እና በሌሎች ቦታዎችም ጭምር ድምጽ ለመስጠት ይፈልጉ የነበሩ አፍሪካ-አሜሪካውያን/ት ህገመንግስታዊ መብቶቻቸውን ለመጠቀም መሞከር ማለት እጅን አንበሳ መንጋጋ ውስጥ ከትቶ በሰላም እንደመመለስ ያህል ይቆጠር ነበር። ለመገምገሚያ የማንበብ እና መጻፍ ሙከራዎች (እ.ኤ.አ ከ 1965 ጀምሮ ይሰጥ የነበረውን የአልባማን የማንበብ እና መጻፍ የሙከራ ፈተና ለመውሰድ እና የተገኘውን ውጤት ለማየት እዚህ ጋ ይጫኑ)፣ የምርጫ ጣቢያ ግብሮች (ድምጽ ለመስጠት መክፈል ግዴታ ነው) ወይም ደግሞ በአያቶቻቸው ስም ከክፍያ ነጻ ይሆኑ ነበር (አንድ ሰው ድምጽ ለመስጠት እ.ኤ.አ ከ 1867 በፊት አባቱ

ወይም አያቱ ድምጽ ይሰጡ ከነበረ፣ ከ 1867 በፊት በደቡብ አሜሪካ አብዛኞቹ ዜጎች ባሮች ስለነበሩ ይህም ለነጮች ብቻ የሚሰራ ነበር) እና/ወይም የንብረት ባለቤትነትን ማረጋገጥ (ንብረት ያላቸው ብቻ ድምጽ መስጠት ይችሉ ነበር)። በደቡብ አሜሪካ የዴሞክራቲክ ፓርቲ እራሱን እንደ ክለብ መቁጠር ከጀመረበት ጊዜ ጀምሮ ለሁሉም ቀደምት የነጭ ዜጋ ኗሪዎች የመምረጥ መብት ሲፈቀድ ሁሉም አፍሪካ-አሜሪካውያን/ት ዕጩዎቻቸውን እንዳይመርጡ ተከልክለው ነበር። አፍሪካ-አሜሪካውያን/ት ዕጩዎቻቸውን መምረጥ እንዳይችሉ ኃይልን የመጠቀም እና የመሰፈራራት ድርጊቶች ይፈጸሙባቸው ነበር። የመጀመሪያ ዲግሪ ተማሪ በነበርኩበት ጊዜ እንደዚህ ዓይነቱ የማግለል ድርጊት ሰለባ የነበሩትን አፍሪካ-አሜሪካውያን/ትን ዜጎች ለጥናቱ ቃለ መጠይቅ የማድረግ ዕድልን አግኝቻለን ነበር። ድምጽ የመስጠት መብት አዋጅ ቃለ መጠይቁን ከማድረግ ከአንድ ተኩል ደርዘን ዓመታት በፊት ነበር የታወጀው።

በእኔ አስተያየት በዩናይትድ ስቴትስ ታሪክ ውስጥ በ 20 ኛው ክፍለ ዘመን ማህበራዊ ህግ ሆነው ከወጡት ሁለት ታላላቅ አዋጆች ውስጥ እ.ኤ.አ በ 1964 የወጣው የሲቪል መብቶች አዋጅ/Civil Rights Act እና እ.ኤ.አ በ 1965 የወጣው የመምረጥ መብት አዋጅ/Voting Rights Act ዋና ዋናዎቹ ናቸው። ለፕሬዚዳንት ሊንደን ጆርጅን እና ለዶ/ር ማርቲን ሉተር ኪንግ እነዚህ አዋጆች አዋጅ ሆነው እንዲወጡ በማድረጋቸው ትልቅ እውቅና እሰጣለሁ። እነዚህ አንጻባራቂ የሆኑ ህጎች እንዲወጡ ዶ/ር ኪንግ በፕሬዚዳንት ሊንደን ላይ ከፍተኛ ግፊት ያደርጉ ነበር። እ.ኤ.አ ግንቦት 1957 ዶ/ር ኪንግ የመምረጥ መብት እጅግ በጣም ታላቅ ጠቀሜታ ያለው እና ይህም አዋጅ “አሁኑኑ መውጣት ያለበት አስቸኳይ ነገር” እንደሆነ አጽንኦ በመስጠት እንዲህ የሚል ጠንካራ ንግግር አሰምተው ነበር፣ “...ይህንን ቅዱስ የሆነ የሰው ልጆችን መብት መንፈግ [ድምጽ መስጠትን] ወደር ሊገኝለት የማይችል አሰቃቂ ክህደት በመፈጸም የዴሞክራሲያዊ ባህሎቻችንን የማስፋፋት ዕቅዳችንን በማጨናገፍ እየነገረው ያለውን ዴሞክራሲ መልሶ ወደ መቀመቅ እንደማውረድ የሚቆጠርበት ሁኔታ እየተፈጠረ ነው። የመምረጥ መብቱን ጽናት ባለው መንገድ እና ያለምንም ጣልቃገብነት መጠቀም ካልቻልኩ በእኔ በእራሴ አካል ላይም የማዘዝ መብት የለኝም ማለት ነው። የእራሴን መጠቀሚያ አዕምሮ እኔው እራሴ ልፈጥረው አልችልም - ለእኔው መጠቀሚያ ይህን ዘንድ በአምላክ አንድ ጊዜ ተፈጥሮልኛልና። ህግ ሆነው መውጣት የሚችሉ ጉዳዮች አዋጅ ሆነው እንዲወጡ ማገዝ እየቻልኩ ይህንን ሳላደርግ ዝም ብዬ የምቀመጥ ከሆነ እንደ ዴሞክራሲያዊ ዜጋ እየኖርኩ አይደለም - አዋጅ ሆነው እንዲወጡ ለሌሎች ስልጣኑ ላላቸው ሰዎች ማቅረብ መቻል አለብኝ። ስለሆነም በአሁኑ ጊዜ በጣም አጣጣፊ እና አስቸኳይ ነገር የመምረጥ መብታችንን እንድንጎናጸፍ ለዩናይትድ ስቴትስ አሜሪካ ፕሬዚዳንት እና ለእያንዳንዱ የምክር ቤቱ/ኮንግረስ አባል ጥያቄያችንን ማቅረብ ነው። የምርጫ ካርዶችን ብቻ ስጡን እናም ስለመሰረታዊ መብቶቻችን እና ስለፌዴራል መንግስቱ የሚያሳስበን ጉዳይ አይኖርም...”

እ.ኤ.አ በ 1965 ጆርጅን የመምረጥ መብት አዋጅን በማወጅ ለህዝብ አጎናጸፉ። ሆኖም ግን ታሪክ ለጆርጅን መልካም አልነበረም። ለሰራቸው ሆነ ላልሰራቸው፣ እንዲሁም ሊሰራቸው ይገቡ በነበሩ እና ሊሰራቸው እየቻሉ ላልሰራቸው ስራዎች ሁሉ ትችቶችን ያዥንደጉዱባቸው ጀመር። ስህተት ያለባቸው እና በርካታ ስህተቶችን የሰሩ ለመሆናቸው ምንም ዓይነት ጥርጣሬ የለኝም። (የእኔ አስተያየት ግን “ምንም ዓይነት ኃጢያት የለብኝም የሚል የመጀመሪያዎን ጠጠር እስቲ ወደ እኔ ይወርውር!”) ነው ነገሩ። ሆኖም ግን ጆርጅን የሲቪል መብቶች አዋጅን እና የመምረጥ መብት አዋጅ ስራዎችን በማውጣት ለሰራቸው የጀግንነት ስራዎች ጥፋተኛ አላደርጋቸውም። እ.ኤ.አ ነሀሴ 6/1965 ጆርጅን የመምረጥ መብትን አዋጅ ስምምነት ከፈረሙ በኋላ እንዲህ የሚል ንግግር አሰምተው ነበር፣ “ኢፍትህዊነትን ነቅሎ ለመጣል ድምጽ መስጠት እስከ አሁን ድረስ ከተቀየሱት ዘዴዎች ሁል ተወዳዳሪ ያልተገኘለት በጣም ጠንካራ የሆነ መሳሪያ ነው። እንደዚሁም ድምጽ መስጠት ሰዎች ከሌሎች ሰዎች የተለዩ በመሆናቸው ብቻ አስሮ እና ከልሎ እንደ ግድግዳ ሆኖ የያዛቸውን ችግር ያስወግዳል ምክንያቱም ከሌሎች ሰዎች የተለዩ በመሆናቸው ብቻ ነው።” የእርሳቸውን የስምምነት ፊርማ ንግግር ከማርቲን ሉተር ኪንግ (ማሉኪ) “እኔም ህልም አለኝ” ከሚለው ንግግራቸው ጋር ለማስቀመጥ እፈልጋለሁ።

ሁልጊዜ የጀህንሰንን ንግግሮች እና የማሉኪን “እኔም ህልም አለኝ” ባነበብኩ ቁጥር እንባዬ ይመጣል። አንድ ሰው ለሰራው መልካም ስራ ዕውቅና ሊሰጠው ይገባል፤ እናም ጀህንሰንም ላበረከቷቸው መልካም ስራዎች ሙሉ እውቅና ሊሰጣቸው ይገባል። በእኔ አስተያየት ጀህንሰን በ 20 ኛው ክፍለ ዘመን የዩናይትድ ስቴትስ አሜሪካ ታላቁ ፕሬዚዳንት ነበሩ! የአንድን ሰው ታላቅነት የምለካው ጥሎት ባለፈው መልካም ትሩፋቱ ነው። ምን ዓይነት ትሩፋት ነው ጀህንሰን ጥለው ያለፉት!

የሲቪል መብቶች ታጋይ እና የምክር ቤት/ኮንግረስ አባል የነበሩት ታዋቂው ጆን ሌዊስ እ.ኤ.አ በ 2012 በዴሞክራሲያዊ ብሄራዊ ጉባኤ/Democratic National Convention በመገኘት ሁለቱንም ማሉኪን እና ጀህንሰንን በማሞካሸት እና በማወደስ እንዲህ የሚል ንግግር አሰምተው ነበር፤ “የእናንተ ድምጽ ወደ ቅዱስነት የተጠጋ እንቁ ነው። ጠንካራ ህብረትን ለመፍጠር እንድንችል እጅግ በጣም ጠንካራ እና ምንም ዓይነት ኃይል ያልተቀላቀለበት መሳሪያ ነው፤ ከቅርብ ጊዜ በፊት ህዝቦች በማይንቀሳቀሱ ሰልፎች ላይ ተሰልፈው ይታዩ ነበር። የማንበብ እና መጻፍ የሙከራ ፈተና እየተባለ የሚጠራውን የመገምገሚያ ፈተና ለመውሰድ ማለፍ ይጠበቅባቸዋል፤ እንደዚሁም ለምርጫ ጣቢያው ገንዘብ መክፈል አለባቸው። አንድ ጊዜ አንድ ሰው በአንድ ሳሙና ላይ ያሉትን የአረፋ ነጠብጣቦች በሙሉ እንዲቆጥር ሲጠየቅ ነበር። በሌላ ጊዜ ደግሞ አንድ ሌላ ሰው በመቀቀያ ቶፋ ውስጥ የነበሩትን የተቀቀሉ ባቄላዎች እንዲቆጥር ሲጠየቅ ነበር። እንግዲህ ይህ ሁሉ ግፍ የሚፈጸመው ሰዎቹ የድምጽ ካርዳቸውን ተጠቅመው መምረጥ እንዲችሉ ነው። “

ስለምርጫዎች እና ስለድምጽ አሰጣጥ ያሉኝ የእኔ አስተያየቶች የተባበሩት መንግስታት ዋና ጸሀፊ የነበሩት ጃቪር ፔሬዝ ኩያር እ.ኤ.አ በ 1991 እንዲህ በማለት ባቀረቡት ዘገባቸው (A/46/609) ላይ ግልጽ በሆነ መልኩ ተቀምጧል፡ ምርጫዎች በእራሳቸው ዲሞክራሲን አያጎናጽፉም። መጨረሻዎችም አይደሉም ሆኖም ግን ህዝቦችን ወደ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ለማሸጋገር በሚሄድበት መንገድ ላይ እና በታላላቆቹ ዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብት መሳሪያዎች በግልጽ እንደተቀመጡት አንድን ሀገር ለማስተዳደር ካለው ሙብት ጋር በጣም ጠቃሚዎች እና ሁልጊዜም አስፈላጊዎች ቢሆኑም እንኳ በሂደቱ ላይ እንደ አንድ እርምጃ የሚቆጠሩ ናቸው። ግቡን ከአካሄዱ ጋር ማምታት እና ዲሞክራሲ በየጊዜው ከሚሰጠው ድምጽ የበለጠ እንደሆነ ማደናገር ተገቢ አይሆንም። ሆኖም ግን ዲሞክራሲ በተለይም ሁሉንም ሂደቶች ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ ድረስ የህዝቦችን የፖለቲካ ተሳትፎ ህይወት በሀገራቸው ላይ አካትቶ የሚይዝ ጉዳይ ነው።

ለወያኔ ወርባ የዘራፊ ቡድን ስብስብ ለማስተላለፍ የምፈልገው መልዕክት ይኸው ነው። ምርጫዎች በእራሳቸው ዲሞክራሲን አያረጋግጡም። ምርጫዎች የዲሞክራሲ በዓላት አይደሉም ሆኖም ግን የዜጎችን ሉዓላዊ ፍላጎት ሊገልጹ የሚችሉ የተቀደሱ ክንውኖች ናቸው። በምርጫ ጊዜ ድምጽ መስጠት እንዲሁ እንደ ቀላል ነገር የድምጽ መስጫ ካርዶችን በምርጫ ሳጥን ኮሮጅ ውስጥ ማስገባት አይደለም፤ ሆኖም ግን የዜጎችን ሁለንተናዊ የፖለቲካ ተሳትፎ ህይወት በሚያረጋግጥ መልኩ ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ ድረስ ያለውን የምርጫ ሂደት ማለት ነው። በሌላ አባባል ድምጽ መስጠት እና ምርጫዎች የሰብአዊ መብቶች ጉዳዮች ናቸው! የኢትዮጵያን ዝነኛ የጸደይ አብዮት የመከሰቻ ቀን መጠበቅ፤

በአሁኑ ጊዜ በሰሜን አሜሪካ የበጋው መካከለኛ ጊዜ የየካቲት ወር ነው። በኢትዮጵያም እንደዚሁ የበጋው ወቅት ነው። በሰሜን አሜሪካ በቀጣይነት የጸደይ ወቅት ይከተላል። በኢትዮጵያም እንደዚሁ የጸደይ ወቅት ይከተላል። ሁሉም የወቅቶች ለውጦች ሪፖርት 3 ኛ በሚል ርዕስ ከተደረሰው ከሸክሰፒር የግጥም ስንኞች ውስጥ እንዲህ የሚሉትን ጥቂት መስመሮችን እንዳስታውስ አደረገኝ።

- የመከራው ወቅት አልፏል፤
- ቆንጆው የክረምት ወቅት ይፏልላል፤
- እያስገመገመ ይመጣል፤
- እየደነፋ እየተጋፋ ይምዘገዘጋል።
- የመከፊያችን በጋ ወቅት ነው፤
- በዮርክ ከተማ አንጸባራቂ ጸሀይ ነው።
- ደስታን አርቆ፤
- ክፋትን ሰንቆ፤

መከራውን ጨምቆ፤
የመጣ እንደሆነ ሁሉንም ጠቅልሎ፤
በእብራት የተሞላ ግፈኛ ነው ብሎ፤
በሸፍጥ የተካነ ዲያብሎስ ነው ብሎ፤
እኔ እሱን አያርገኝ፤
አምላክ አይፍጠረኝ፤
የእንሸርት ውኃ ያርገኝ።
በቤቶቻችን ላይ ደመናው አንገቧል፤
ወዝቦውን ሊያወርድ ድፍርስርሱ ወጥቷል፤
አማላጅም የለው ሁሉንም ያጠፋል።
የቤቱ ፍርስራሽ የቆጥ የማገሩ፤
ከምድር ውስጥ ይገባል ከጥልቅ ከባህሩ
ከውቅያኖሱ ስር ይሆናል መቃብሩ።
ከእራሴ የግጥም መድብሎች ጥቂት ስንኞቶን ብቻ እንደሚከተለው አቀርባለሁ።
አዋጅ አዋጅ፤

የደበሎ ቅዳጅ!
የሰማ እንዲያሰማ፤

ያልሰማ እንዲሰማ!
ጨፍግጎን ቆይቷል የከረምቱ ወራት፤
ደስታን አርቆ ስቃይን በማብዛት፤
ፍቅርን አጥፍቶ ጥላቻን በመዝራት፤
ሰውነትን ቀስፎ አካልን በመጉዳት።
ስለዚህ እሰየው በጋው በመምጣቱ፤
ጸሐይ መሃለቋን የምጥልበቱ፤
ቆፈኖችን ሁሉ የሚፍታታበቱ።
የኢትዮጵያችን ጸደይ የነጻነት ቀንዲል፤
ጨለማን አባሮ መብራት የሚተክል፤
ቆፈንን አጥፍቶ መቀትን የሚያክል፤
ፍርኃት አስወግዶ ወኔን የሚያቀብል፤
ሽንፈትን አባሮ የሚያበቃ ለድል።
ስለዚህ ጨለማው ፍጹም ይገፈፋል፤
በጸደይ ብርሀን ለቀብር ይበቃል፤
በሸፍጠኛነቱ ስሙ ይነበባል፤
በሰይጣንነቱ ግብሩ ይታወሳል፤
ይህን ተገንዝቦ ታሪክ መዝግቦታል።

የኢትዮጵያ ህዝቦች እ.ኤ.አ በ 2015 ያሉበት አጠቃላይ የኑሮ ሁኔታ እ.ኤ.አ በ 2010 ከነበሩበት የኑሮ ሁኔታ ካልተሻለ ወይም ደግሞ እ.ኤ.አ በ 2005 ከነበሩበት የባለ ከሆነ በ 2015 የቅርጫ ምርጫ ዋነኛ ጥያቄ ሆኖ በመቅረብ አጥጋቢ ምላሽ የሚሰጥበት ሊሆን ይገባል። ካለፉት ዓመታት ጋር ሲነጻጸር 2015 በምንም መለኪያ ያልተሻለ ከሆነ መፍትሄው ዳይፐርትን መቀየር ብቻ ይሆናል። ከዚህም በላይ “ፖለቲከኞች እንደ ዳይፐርቶች (የህፃናት ጽዳት መጠበቅያ ጨርኮች ናቸው።) ሁለቱም በየጊዜው እና ለአንድ ዓይነት ምክንያት መቀየርን ይፈልጋሉ።”

የሚያስገርም ነገር ነው ጎበዝ! ወይ ምስኪን ኢትዮጵያ አንድ ዓይነት የበሰበሰ ዳይፐር ለሌላ 5 ዓመታት በጠቅላላው ለ 25

ዓመታት ትታጠቅ?

እንከን በእንከን ላይ ለተቆለለው የ **2015** እንከን የለሽ የቅርጫ ምርጫ ድምጻቸውን እንዲሰጡ ለሁሉም ኢትዮጵያውያን/ት የቀረበ ጥሪ፤

ድምጽ ሰጡ! እ.ኤ.አ በ 2015 በሚካሄደው የቅርጫ ምርጫ አምባገነኖችን ከጨዋታ ውጭ አድርጓቸው!

ድምጽ ስጡ! በ 2015 በኢትዮጵያ በአምባገነኖች ላይ ድልን እንቀዳጅ!

የወያኔ ወሮበላ የዘራፊ ቡድን ስብስብ እ.ኤ.አ በ 2015 በሚካሄደው የቅርጫ ምርጫ አሸናፊ ሊሆን ይችላል ወይ ብሎ ጥያቄ ማቅረብ 13 ወራትን የጸሐይ ብርሀን በምታገኘው ሀገራችን ውስጥ ጸሐይ ከጠለቀች በኋላ ጨለማ ይተካል ወይ ብሎ እንደመጠየቅ ይቆጠራል። ሆኖም ግን አንጻባራቂዋ ጸሐይ እንደምርጊት የተጋገረውን ጨለማ ለመግፈፍ በጥዋት እንደ ጧፍ ታበራለች።

ኢትዮጵያ በከብር ለዘላለም ትኑር!

የካቲት 10 ቀን 2007 ዓ.ም